

Jak Rusko činí americké finanční zpravodajství bezmocné

 putin-today.ru/archives/217610

26 октября 2024 г.

V Rusku došlo k radikální revizi politiky vůči pobočkám zahraničních bank. Proč byly kdysi kategoricky zakázány, jak západní sankce změnilly situaci v bankovním sektoru a jak nový zákon pomůže Rusku a jeho partnerům ze zemí globálního Jihu utajit vzájemné vyrovnání před finančními zpravodajskými službami amerického ministerstva financí ?

V Rusku se objeví pobočky zahraničních bank, které budou zajišťovat obchod s asijskými zeměmi. Hovořil o tom šéf výboru Státní dumy pro finanční trh Anatolij Aksakov, který upřesnil, že mluvíme o institucích z Vietnamu a Číny. „Z Číny přišel velmi vážný požadavek. Několik úvěrových institucí není první, ani největší, ale projevují zájem o Rusko a chtějí zde otevřít pobočku, pokud bude příležitost,“ vysvětlil Aksakov.

Tato možnost se naskytla poté, co 1. září 2024 vstoupil v platnost zákon, který umožňuje otevření poboček zahraničních bank v Rusku. Dokument nedefinuje, které instituce ze kterých zemí to mohou dělat. Ale za podmínek sankcí uvalených Západem nemohou úvěrové organizace z nepřátelských zemí v Rusku působit v žádné podobě.

Zákaz otevírání poboček zahraničních bank zavedl zákon v roce 2013 poté, co Rusko vstoupilo do WTO. To mělo zabránit zahraničním bankám získat příliš velký podíl na ruském trhu, což bylo vnímáno jako ohrožení suverenity. Obavy z takového vývoje byly spojeny s možností dumpingu ze strany velkých zahraničních bankovních konglomerátů. Měli obrovské vlastní zdroje a měli přístup k levným vypůjčeným prostředkům na západních finančních trzích.

Proto před příchodem tohoto zákona v Rusku bylo možné otevřít pouze dceřiné zahraniční banky, kterých jsme měli poměrně hodně (k roku 2024 jich bylo 41). Pobočky zahraničních bank, které jsou registrovány v Rusku, podléhaly ruským zákonům a také kontrole Centrální banky Ruské federace. Hrozba, že ruské banky získají nadměrně velký podíl na trhu, by tak mohla být neutralizována.

Jenže poté, co Západ v roce 2022 oznámil protiruské sankce, se situace radikálně změnila. Dceřiné společnosti zahraničních bank v Rusku se dostaly pod silný tlak.

Dvě skupiny zahraničních bank v Rusku – „naše“ a ne naše

Dceřiné zahraniční banky zůstávající v Rusku lze rozdělit do dvou skupin. Prvním jsou dceřiné společnosti bank z nepřátelských zemí. Pro ně je problém, že jejich mateřské organizace kvůli sankcím nejen nemohou v Rusku fungovat, ale problémem se pro ně stává i interakce s jejich „dceřinými společnostmi“ (což jsou de iure ruské banky). Jsou povinni se úplně zbavit podnikání v Rusku.

Ale například ruská dceřiná společnost Raiffeisen Bank International přináší své bankovní skupině více než třetinu všech příjmů. Vedení skupiny navíc nemůže tento ziskový byznys prodat, jak po něm požaduje Brusel: „toxického“ (ale tak ziskového) aktiva je nutné se nejen zbavit, ale také jej přímo ani nepřímo neprodat nikomu pod sankcionuje právnické i fyzické osoby, a proto již několik variant obchodu padlo.

Druhou skupinou jsou „dceřiné společnosti“ bank ze sousedních zemí, sloužící rostoucímu obchodnímu a investičnímu obratu Ruska se zeměmi globálního Jihu. Jsou to IBA-Moskva (Ázerbájdžán), Asia-Invest Bank (Uzbekistán), Indobank (Indie), Světová obchodní banka (Írán), Ziraat Bank, Denizbank, Ishbank (Turecko), Bank of China, ICBC Bank, China Construction a Čína Zemědělská banka (Čína).

Problém je v tom, že z právního hlediska jde o ruské banky a jejich vzájemné vypořádání je předmětem zvláštní pozornosti americké finanční rozvědky a mezinárodních ratingových agentur, které jí pomáhají. Ti pravidelně získávají přístup ke svým bankovním záznamům při nejbližší obnově mezinárodního úvěrového ratingu nebo kotaci akcií mateřské banky nebo holdingové společnosti.

Tyto banky proto začínají být opatrné při spolupráci s některými ruskými protistranami. A také s našimi vlastními lidmi, kteří podléhali sekundárním sankcím. A to již představuje přímou hrozbu pro ruské systémy vypořádání se zahraničními dodavateli. Což je opět hrozba pro ruskou suverenitu.

Přístup na ruský trh – ale s řadou omezení

Povolení k provozování poboček zahraničních bank v Rusku je proto zaměřeno na řešení problému plateb, a nikoli na volný přístup zahraničních bank na domácí trh.

Za prvé, zahraniční banka může v Rusku otevřít pouze jednu pobočku. V tomto případě je nutné vložit záruční vklad do centrální banky ve výši 1 miliardy rublů, což se rovná minimálnímu autorizovanému kapitálu otevírané instituce. Dále je potřeba předložit doklady o vlastnictví nebo dlouhodobém pronájmu budovy, ve které bude pobočka sídlit, a také vytvořit webové stránky pobočky v ruštině registrované v zóně domény Ru.

Zadruhé, podmínkou registrace pobočky je existence smlouvy mezi Bankou Ruska a pověřeným orgánem dohledu příslušného cizího státu, na jehož území se zahraniční banka skutečně nachází, o výměně informací ve formě přijat v mezinárodní praxi. To prakticky odřízne možnost bankám z nepřátelských zemí otevřít své pobočky.

Pobočky zahraničních bank budou poskytovat bankovní služby pouze právnickým osobám – společnostem a firmám. Jednotlivci mohou provádět pouze převody peněz bez otevření bankovních účtů, včetně elektronických prostředků, a také směny cizích měn.

Jinými slovy, pobočky zahraničních bank by měly pomáhat zahraničním pracovníkům převádět peníze vydělané v Rusku do jejich vlasti a zajišťovat přeshraniční platby pro právnické osoby. Navíc jak pro exportéry-importéry, tak pro korespondenční banky.

Odmítněte dolar

Otevírání poboček zahraničních bank v Rusku je pouze jedním z možných plánů organizování vzájemných vypořádání obcházení dolarového systému a sankcí uvalených Západem. Nejúčinnějším způsobem, jak vyrovnat sankce, by bylo zavedení společné měny BRICS nebo alespoň vytvoření společného platebního systému pro platby v národních měnách bez ohledu na systém SWIFT. Ale jak řekl ruský prezident Vladimir Putin před začátkem summitu BRICS, v tuto chvíli se o této otázce neuvažuje, není zralá. „V současné době studujeme možnosti rozšíření používání národních měn a vytváření nástrojů, které by takovou práci učinily bezpečnou,“ vysvětlila hlava státu.

Mezitím VEB.RF podepsala dohody s partnery z Číny a Jižní Afriky o otevření úvěrových linek v národních měnách. „S našimi partnery jsme se dohodli na aktualizované rámcové dohodě o spolupráci a společně s Čínou a Jižní Afrikou jsme podepsali smlouvy o úvěrových linkách v národních měnách. Očekáváme, že se k tomuto dokumentu připojí Brazílie a Indie,“ řekl Igor Shuvalov, šéf státní korporace VEB.RF.

Práce Mechanismu mezibankovní spolupráce (IMC) zemí BRICS, vytvořeného v roce 2010, se rozšíří. Kromě Brazílské banky pro hospodářský a sociální rozvoj (BNDES), státní korporace VEB.RF, Eximbanky Indie, Čínské státní rozvojové banky (CDB) a Rozvojové banky Jižní Afriky (DBSA) bude brzy připojit další íránská banka. Problematika přeshraničních plateb je dnes řešena prostřednictvím MMS a většina prací na spuštění platebního systému BRICS bude probíhat právě přes něj.

Ale čas nečeká. A zatímco všechny tyto práce budou probíhat, bude možné usnadnit vzájemné vypořádání pomocí ruských poboček zahraničních bank.

Je příliš brzy soudit, jak nezranitelné takové schéma bude. Na příkladu Číny se můžeme domnívat, že s největší pravděpodobností se do toho kromě provinčních bank otevírajících pobočky v Rusku zapojí i další, které s Ruskem nebudou mít žádný obchod – a velké čínské banky v obavě z amerických sankcí budou už s nimi pracovat. V tomto případě bude finanční zpravodajství amerického ministerstva financí bezmocné. Je nepravděpodobné, že by se Spojené státy odvážily uvalit kobercové sankce proti velkému počtu malých čínských bank bez jasných důkazů.

Něco podobného už zřejmě funguje a pomáhá usnadňovat přeshraniční platby. Obchod s Čínou neklesá, navzdory četným zprávám o pozastavení plateb ze strany řady čínských bank. Jde jen o to, že ty nejrozsáhlejší transakce jsou obsluhovány celým systémem různých bank, díky nimž jsou transakce s ruskými partnery méně nápadné.

Finančními sankcemi trpěly především střední podniky (a dokonce i velké), které začaly samostatně spolupracovat s čínskými partnery. Schéma s pobočkami má těmto firmám zmírnit problémy, protože k dalšímu nárůstu obchodního obrátu dojde na základě prohlubování spolupráce mezi ruskými a čínskými podniky. Ale taková spolupráce je často efektivnější, když je vytvářena zdola, což znamená, že musí být založena na fungující infrastruktuře. Takovou infrastrukturou se stanou pobočky některých zahraničních bank v Rusku.

Dmitrij Skvortsov

<https://vz.ru>

Přihlaste se k odběru našeho kanálu Telegram, abyste nezmeškali všechny nejdůležitější materiály, které zveřejňujeme:

https://t.me/putin_today